

VZTAHOVĚ-MODELOVÁ ANALÝZA HYDRONYM POVODÍ OSTRAVICE*

Klíčová slova: onomastika, toponomastika, hydronymie, hydronyma, vztahově-modelová analýza

VÝCHODISKA

Studie *Vztahově-modelová analýza hydronym povodí Ostravice* vychází z rozpracované dizertační práce *Hydronymie povodí Ostravice*, která aplikuje metodologii jednotného zpracování celoevropské hydronymie na české prostředí (Schmidt i in. 1988; Krško 2005). Jelikož stále probíhá sběr materiálu, neprezentujeme analýzu kompletního souboru hydronym zkoumaného povodí, ale jen jeho části; konkrétně se jedná o standardizovaná hydronyma vyexcerpovaná ze *Základní vodohospodářské mapy* v měřítku 1 : 50 000 (dále VMp. 50), která představuje základní a závazný kartografický pramen.

CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO AREÁLU

Jak už bylo zmíněno, předmětem výzkumu jsou hydronyma povodí *Ostravice*. Řeka *Ostravice* je pravostranným přítokem řeky *Odry* a měří 64,7 km. Její povodí o rozloze 82 679 000 hektarů se rozkládá v Moravskoslezském kraji v blízkosti hranic České republiky s Polskem a Slovenskem. Zatímco terén dolní části povodí řeky *Ostravice* můžeme označit jako rovinatý, horní část se nachází v Moravskoslezských Beskydech a spadá pod Chráněnou krajinnou oblast Beskydy, jedná se tedy o oblast hornatou (POd.).

Z historického hlediska je koryto řeky *Ostravice* velmi důležité, tvořilo totiž zemskou hranici mezi Moravou a Slezskem, a to od soutoku s *Odrou* až po soutok *Černé*

---

* Text vznikl s podporou grantového projektu SGS01/FF/2016-2017 „Nové přístupy k výzkumu toponymie — na příkladu vybraných lokalit Moravy a Slezska“ (poskytovatel Ostravská univerzita, Filozofická fakulta).

a *Bílá Ostravice* a dále pak podél *Černé Ostravice* až k jejímu prameni. Určováno po proudu toku se Slezsko nachází na pravém a Morava na levém břehu (POd.).

HYDRONYMUM *OSTRAVICE*

Hydronymum *Ostravice* původně pojmenovávalo pouze horní část toku, ze slovo-
tvorného hlediska se jedná o deminutivum k původnímu říčnímu jménu *Ostrava*,
kterým byla označována dolní část toku (adjektivum *ostrъ* ‚rychlý, bystrý‘ + hy-
dronymický sufix *-ava*, ‚voda‘). Obecně bývají horní toky řek často pojmenovávány
deminutivy, srov. např. *Opava* — *Opavice*, *Morava* — *Moravice*, *Jihlava* —
Jihlávka (Hosák–Šrámek 1980: 202–203). Název dolního toku (*Ostrava*) postup-
ně prošel transonymizačním procesem a byl přenesen na přílehlé město (statutární
město *Ostrava*, dnešní obvody *Moravská Ostrava* a *Slezská Ostrava*). Název hor-
ního toku pak začal pojmenovávat celý objekt (řeku), ne jen jeho část. Jako nejstar-
ší doklady podoby jména města *Ostravy* uvádí L. Hosák a R. Šrámek následující:
1229 *Ostrawa* Listinář 6 pro Slezskou Ostravu a 1267 *Oztrauiam* CDM III: 402
pro Moravskou Ostravu (1980: 202). K transonymizaci (hydronymum → oikony-
mum) a přejmenování řeky tedy došlo někdy před těmito daty.

VZTAHOVĚ-MODELOVÁ ANALÝZA

Zkoumaný materiál představují hydronyma vyexcerpovaná z VMp. 50 — konkré-
tně se jednalo o 6 mapových listů. Tyto mapové listy obsahovaly 205 standardizo-
vaných názvů vodních toků. Součástí korpusu jsou i názvy, které se v rámci po-
vodí opakují, a to z důvodu možné rozdílné motivace jejich vzniku (např. název
Medvědí potok (1)¹ motivovaný výskytem medvědího česneku, bot. *Allium ursinum*,
v jeho okolí, ale *Medvědí potok* (3) motivovala lokalizace toku a vznikl z oikonyma
Medvědí). Názvy vodních ploch budou analyzovány až v rámci komplexní analýzy,
která bude součástí již zmiňované dizertační práce *Hydronymie povodí Ostravice*.
Předpokládáme, že se výsledky v rámci jednotlivých poddruhů hydronym budou
lišit, proto jsme se rozhodli hydronyma dále třídit.

Použitá metodologie, tedy vztahově-modelová analýza, vychází z pojetí Jany
Pleskalové, konkrétně z její monografie *Tvoření pomístních jmen na Moravě a ve
Slezsku* (Pleskalová 1992). Pleskalová navazuje zejména na Dokulilovu slovo-
tvornou teorii (Dokulil 1962; Daneš i in. 1967) a Šrámkovo rozpracování toponymic-
kých modelů (Šrámek 1972, 1976). Analýza pracuje s pojmem vztahový model
(dále VM), který popisuje vztah pojmenovatele při tvorbě jména, nebo uživatele
jazyka při užívání jména. Jedná se tedy o konkrétní VM, který je nutno identifiko-

¹ Označování pomocí indexů vychází z metodiky J. Krška (podrobněji viz Krško 2005: 16–17).

vat (Šrámek 1972: 307). Tento vztah lze vyjádřit čtyřmi obsahově sémantickými kategoriemi, a to VM A popisujícím polohu pojmenovávaného objektu v rámci terénu i ve vztahu k jinému objektu (tzv. objektu relačnímu²); VM B popisujícím obecně druh pojmenovávaného objektu; VM C popisujícím charakteristiku pojmenovávaného objektu a VM D popisujícím vztah pojmenovávaného objektu k osobě³ (Pleskalová 1992: 23–110).

V rámci zkoumaného souboru se uplatnily 3 ze 4 obecně platných vztahových modelů (viz graf 1). Nejčetněji byly v analyzovaném materiálu zastoupeny vztahové modely, u kterých dominovalo obecné označení objektu, tedy VM B s 54 %, následoval vztahový model s dominancí vyjádření polohy daného objektu, tedy VM A (kde?) s 29 %, dále vztahový model s dominantní charakteristikou daného objektu, tedy VM C (jaký?) s 13 %. Jelikož při analýze musíme přihlížet k motivaci vzniku jména a také k etymologii, nemohli jsme pracovat s celkovým počtem 205 hydronym, protože ne u všech byla motivace pojmenování jasná. Takováto pojmenování, označujeme je jako hydronyma nejasného původu (dále N), tvoří 4 % z celkového počtu jmen⁴.

VM D (čí?), který vyjadřuje vztah osoby nebo osob k vlastnímu jménu, nemůžeme v případě názvů vodních toků považovat za primární motivant (osoba → hydronymum), ale za motivant sekundární, nepřímý (osoba → pomístní jméno → hydronymum). Posesivní vztah u tohoto typu hydronym je pouhou konstrukcí obsahující formu posesivního adjektiva (např. hydronymum Janošův). Jak už bylo naznačeno výše, prvotní je pojmenování území, kterým potok nebo řeka protéká, až poté vzniká hydronymum, které však nelze spojovat s posesivním významem⁵ (Chomová 2011: 176). Tento fakt však nelze aplikovat na hydronyma obecně; názvy vodních ploch, zejména rybníků, často vyjadřují posesivní vztah v primární rovině, a to zejména prostřednictvím antroponymického motivantu (osoba → hydronymum), a proto budou názvy vodních toků a názvy vodních ploch analyzovány samostatně v již zmíněné dizertační práci *Hydronymie povodí Ostravice*.

Jednotlivé VM se nevyskytují pouze v „čisté“ podobě, ale navzájem se kombinují. Pleskalová (1992) konstatuje, že „existují tři základní možnosti kombinací VM: 1) Základní vztah vyjádřený pomocí VM A, B, C, D je dále rozvíjen vedlejším vztahem ve formě shodného přívlastku (popř. i dvou) [...]. 2) Základní vztah je rozvíjen vedlejšími vztahy ve formě neshodného přívlastku v gen. sg. [...]. 3) Kombinace 1 a 2 se uplatňuje v jednom PJ⁶“ (s. 21–22). V rámci zkoumaného souboru hydronym se uplatňovaly zejména kombinace typu 1.

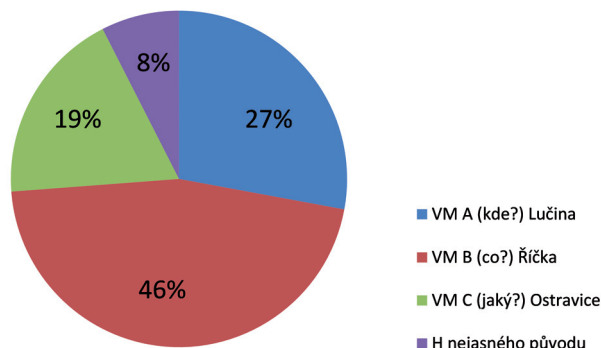
² Relační objekt je takový objekt, který je dominantnější a pomocí kterého probíhá identifikace dalších ne tak dominantních objektů, a to v rámci propriální, ale také apelativní sféry (Krško 2014: 26).

³ Posesivita.

⁴ Hydronym nejasného původu je celkem 9, např. potoky Kumorovec, Řetník nebo Osiník.

⁵ Srov. též Gootšová 2010; Krško 2006.

⁶ Pomístní jméno (anoikonymum).

Graf 1. Zastoupení obecně platných VM

Nejproduktivnějším podtypem v rámci obecně platného VM A byl VM A⁷, do kterého řadíme celkem 55 hydronym, např. hydronymum *Baštice* (potok protékající obcí Baška), *Lučina* (potok tekoucí mezi loukami), *Stolovec* (potok pramenící mezi vrchy Malá a Velká Stolová), dále *Šprochůvka* (potok protékající obcí Šprochovice), *Tošanůvka* (potok protékající obcí Tošanovice) a další⁸. Do podtypu VM A bylo zařazeno i 6 jmen, která mají formálně podobu posesiva, a měla by tedy logicky spadat pod VM D. Proč tomu tak není, bylo vysvětleno výše. Např. se jednalo o hydronyma *Janošův*, *Papežov* nebo *Matulák*. Pro hydronymum *Matulák* se podařilo získat doklad z období v rozmezí let 1956–66 v podobě *Matulákův potok*⁹. Varianta *Matulák* vznikla univerbizací a sekundárně vyjadřuje posesivní vztah (OJ¹⁰ Matula/Matulák). Jedná se tedy o tok protékající územím, které patřilo Matulovi/Matulákovi. Dalším podtypem je VM A + A, tedy jakési zdvojené určení polohy objektu. Tento podtyp reprezentují 3 hydronyma: hydronymum *Frydlantská Ondřejnice*, které pojmenovává potok tekoucí okolo úpatí kopce Ondřejníka a ústící zleva do řeky *Ostravice* ve městě Frydlant nad Ostravicí; hydronymum *Ostravická Datyňka*, které pojmenovává potok protékající obcemi Horní a Dolní Datyňka a ústící (na rozdíl od *Datyňky*) přímo do řeky *Ostravice*; a hydronymum *Morávka-Žermanice* pojmenovávající uměle vytvořený vodní tok, který spojuje dvě důležitá vodní díla, přehrady *Morávku* a *Žermanice*. Posledním podtypem je VM C₁ + A vyjadřující přímou charakteristiku¹¹ a polohu daného objektu. Řadíme sem dvě hydronyma. Vznik hydronyma *Malý Kobylik* byl motivován relačním objektem, zde horským hřebenem Velký Kobylik

⁷ Podtržení modelů A, B, C, D označuje základní vztah, tedy dominantní motivant.

⁸ Např. hydronyma *Lubenec* (potok protékající obcí Lubno), *Čeladenka* (potok protékající obcí Čeladná) nebo *Datyňka* (potok protékající obcemi Horní a Dolní Datyně).

⁹ PMP. 10.

¹⁰ Osobní jméno (antroponymum).

¹¹ Podrobněji o VM C₁ viz dále.

(doklad názvu z roku 1833 v podobě *Gross Kobylík*¹²), který se nachází v blízkosti tohoto potoka. Podle něj pak v souvislosti s velikostí, respektive malostí vzniklo hydronymum *Malý Kobylík*.

Nejfrekventovanějším VM byl obecně platný VM B, tedy takový VM, u kterého bylo dominantní označení druhu objektu. I tento model byl realizován prostřednictvím několika podtypů. Podtyp VM B reprezentuje 18 hydronym, např. *Řečice*, *Říka*, *Říčka*, u nichž ani není nutné popisovat motivaci. Nejfrekventovanějším podtypem v rámci celé analýzy je podtyp VM A + B, který celkem obsahuje 61 hydronym, např. *Čeladný potok* (potok ústící v obci Čeladná), *Frýdecký potok* (potok tekoucí směrem do města Frýdek-Místek), *Mitrovický potok* (potok tekoucí přes obec Mitrovice) nebo *Šumbarský potok* (potok tekoucí přes městskou část města Havířova, Šumbarok). Do tohoto vztahového modelu byla rovněž zařazena 4 hydronyma, která mají formálně posesivní podobu, např. *Foldynův potok*, *Frankův potok* nebo *Panský potok* (1), *Panský potok* (2). Hydronymum *Panský potok* se v rámci zkoumané oblasti vyskytlo celkem dvakrát, v obou případech se jedná o potoky tekoucí přes území, která patřila pozemkovým vlastníkům. V prvním případě se jednalo o olomouckou arcidiecézi a ve druhém o panství Frýdek. Podtyp VM A + A + B je reprezentován jedním hydronymem. *Slezský mlýnský náhon* označuje umělý vodní tok, který se nachází na pravém břehu řeky *Ostravice*, tedy ve Slezsku, a tekl k mlýnu. Podtyp VM C₁ + B obsahuje 30 hydronym, např. *Bystrý potok*, *Černý potok*, *Chladná voda* ad., která vyjadřují vlastnosti toků — rychlost, barvu, teplotu ad. Posledním podtypem je VM C₁ + (A+B) s jedním hydronymem *Malý Lipový potok*, který byl motivován hydronymem *Velký Lipový potok*, tedy objektem nacházejícím se v blízkosti.

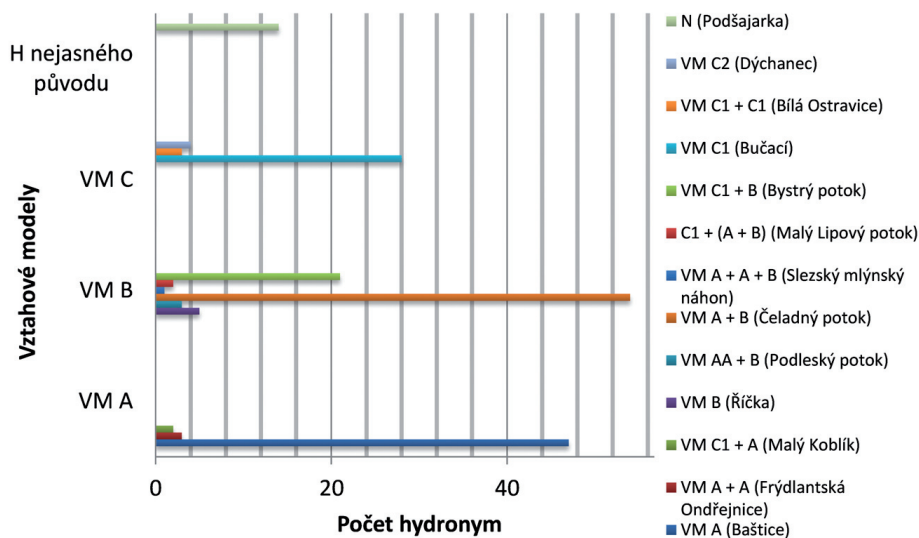
Vyjádření charakteristiky pojmenovávaného nebo relačního objektu na základě jeho vlastností je vymezení značně široké, proto se toponyma řazená do VM C dělí na dvě skupiny: VM C₁ a VM C₂. „Do VM C₁ patří ta PJ, jež vyjadřují charakteristiku pojmenovávaného objektu na základě všech vlastností primárně obsažených v objektu. Do VM C₂ zase náleží PJ všech objektů, k nimž se vztahuje určitý děj (činnost). Na jejich základě pak objekt sekundárně nabývá jistých vlastností, jež se stávají východiskem jeho pojmenování“ (Pleskalová 1992: 77). Jedná se o děje z oblasti přírodního dění, nebo o lidskou činnost spjatou s venkovským prostředím. Podtyp VM C₁ popisuje vlastnosti obsažené přímo v objektu a obsahuje 22 hydronym, např. potoky *Bučací*, *Čurabka* ad., řadíme sem i hydronymum *Ostravice*¹³. Dalším podtypem je VM C₁ + C₁, kam spadají tři hydronyma: *Bílá Ostravice*, *Černá Ostravice* a *Malá Smradlava*. Hydronymum *Malá Smradlava* je doloženo v mapě z roku 1882 v podobě *Klein Smradlava* (III. VMp.) a bylo pravděpodobně vytvořeno jako opozice k hydronymu *Smradlava* (velká), pro tuto variantu máme doklad z období v rozmezí let 1837–38 *Welka Smradlawa Bach* (II. VMp.). Dále se v rámci vztahového modelu C vyskytlo jedno hydronymum,

¹² CMp.

¹³ Motivaci a etymologii hydronyma viz výše.

kteří spadá pod podtyp $C_2 + B$, vyjadřující vztah k objektu doprovázený dějem. Jedná se o hydronymum *Psí doliny*, které motivoval charakter okolí — neúrodný kamenitý pozemek v dolině.

Následující graf znázorňuje distribuci jednotlivých podtypů VM (viz graf 2). Na první pohled je patrné, že nejfrekventovanější je obecně platný VM B.

Graf 2: Distribuce jednotlivých podtypů VM

ZÁVĚRY A SHRNU TÍ

Vztahově-modelová analýza byla aplikována na názvy vodních toků povodí řeky *Ostravice*, které byly vyexcerpovány ze *Základní vodohospodářské mapy* (VMp. 50). Nejfrekventovanějším vztahovým modelem byl obecně platný VM B, který byl realizován podtypy VM B (*Řečice*), VM A + B (*Frydecký potok*), VM A + A + B (*Slezský mlýnský náhon*), VM C₁ + B (*Bystrý potok*), VM C₁ + (A + B) (*Malý Lipový potok*), v nichž dominovalo určení daného objektu (B). Druhým nejfrekventovanějším vztahovým modelem byl VM A s podtypy VM A (*Baštice*), VM A + A (*Frydlantská Ondřejnice*), VM C₁ + A (*Malý Kobylík*), vyjadřujícími polohu pojmenovávaného objektu (A).

Výsledky této analýzy byly porovnány s prací podobného tematického zaměření, která použila stejnou metodologii. Jedná se o diplomovou práci Jana Slepíčky, zabývající se hydronymií Ostravska (Slepíčka 2014; viz též Slepíčka 2016). Slepíčka pracoval nejen s názvy vodních toků, ale především s názvy vodních ploch (rybníky), a v případě jeho práce byl rovněž nejfrekventovanější VM B a hned za ním VM C.

Dále byly výsledky porovnány s monografií Jany Pleskalové. Ta se zabývá analýzou moravské a slezské anikonymie obecně (včetně hydronym). Podle Pleskalové: „VM A postihuje nejvýznamnější a nejčastěji užívaný pojmenovací motiv moravské a slezské anikonymie“ (1992: 120). VM A se v rámci naší analýzy projevil jako druhý neproduktivnější VM.

Při shrnutí získaných poznatků lze konstatovat, že na frekvenci jednotlivých vztahových modelů má zásadní vliv druh pojmenovaných objektů. Jiný model bude nejčastější v oronymii, jiný urbanonymii a jiný např. v agronymii. Pokud chceme získat co nejspolehlivější přehled nejčastějších pojmenovacích motivů, je nutné jednotlivé skupiny toponym (ale i jiných proprií) rozdělit na ještě menší soubory dle druhu a povahy pojmenovávaných objektů.

SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

- II. VMp — *II. vojenské mapování*, <http://oldmaps.geolab.cz/> (přístup 10.03.2016).
- III. VMp — *III. vojenské mapování*, online: <http://archivnimapy.cuzk.cz/> (přístup 21.01.2016).
- CDM III. — *Codex diplomaticus et epistolaris regni Moraviae*, I–XV, Masarykova univerzita, Brno 1836–1903.
- CMp. — *Cisařské povinné otisky map stabilního katastru*, <http://archivnimapy.cuzk.cz/> (přístup 12.07.2015).
- Daneš F.–Dokulil M.–Kuchař J. (red.) 1967: *Tvoření slov v češtině*, II: *Odvozování podstatných jmen*, Československá akademie věd, Praha.
- Dokulil M. 1962: *Tvoření slov v češtině I: Teorie odvozování slov*, Československá akademie věd, Praha.
- Goóťšová A. 2010: *(Ne)vyjadrenie posesívnych vzťahov v hydronymii Hornádu*, [v:] J. Hladký, L. Rendár (red.), *Varia XIX. Zborník plných príspevkov z XIX. kolokvia mladých jazykovedcov (Trnava–Morda–Harmónia 18.–20. 11. 2009)*, Trnavská univerzita v Trnave, Trnava, s. 97–102.
- Hosák L.–Šrámek R. 1970: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku*, I: A–L, Academia, Praha.
- Hosák L.–Šrámek R. 1980: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku*, II, M–Ž, Academia, Praha.
- Chomová A. 2011: *Synchronno-diachronne parametre posesívnosti v slovenčine*, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica.
- Krško J. 2005: *Spracovanie hydronymie Slovenska. Metodické pokyny na spracúvanie projektov Hydronymie Slovaciae*, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica.
- Krško J. 2006: *Antoponymá ako motivanty terénnych názvov a hydronym*, „Acta onomastica“ XLVII, s. 326–336.
- Krško J. 2014: *Úvod do toponomastiky*, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica.
- Listinář 6 — Němec E. 1955: *Listinář Těšínska*, I–III. Český Těšín.
- Pleskalová J. 1992: *Tvoření pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*, H & H, Jinočany.
- PMp. 10 — *Porostní mapa pro poleší Čeladná*, 1 : 10 000, uloženo v Zemském archivu v Opavě Krajská správa lesů Ostrava, Ostrava 1956–1966.
- Pod — *Státní podnik Povodí Odry*, www.pod.cz/atlas_toku/ostovice.html#uvod (přístup 25.10.2015).
- Schmidt W. P.–Rymut K., Udolph J. 1988: *Hydronymia Europaea. Einführung. Ziele. Grundlagen. Methoden*, Steiner Verl., Stuttgart.
- Slepička J. 2014: *Hydronymie Ostravska*, diplomová práce, Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Ostrava.

- Slepička J. 2016: *Hydronymie Ostravska v urbanonymii a v mapových pramenech*, „Acta onomastica“ LV, s. 332–340.
- Šrámek R. 1972: *Toponymické modely a toponymický systém*, „Slovo a slovesnost“ XXXIII, s. 304–318.
- Šrámek R. 1976: *Slovotvorný model v české toponymii*, „Slovo a slovesnost“ XXXVII, s. 112–120.
- VMP. 50 — *Základní vodohospodářská mapa ČSR. Karviná*, 1 : 50 000, Český úřad geodetický a kartografický, Praha 1988; *Základní vodohospodářská mapa ČR. Rožnov p. Radhoštěm*, 1 : 50 000, Český úřad geodetický a kartografický, Praha 1991; *Základní vodohospodářská mapa ČR. Nový Jičín*, 1 : 50 000, Český úřad geodetický a kartografický, Praha 1991; *Základní vodohospodářská mapa ČR. Frýdek-Místek*, 1 : 50 000, Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha 1993; *Základní vodohospodářská mapa ČR. Staré Hamry*, 1 : 50 000, Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha 1997; *Základní vodohospodářská mapa ČR. Ostrava*, 1 : 50 000, Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha 1998.

A RELATIONAL MODEL ANALYSIS OF HYDRONYMS IN THE OSTRAVICE RIVER BASIN (THE CZECH REPUBLIC)

SUMMARY

The relational model analysis was applied to the names of watercourses in the Ostravice River basin excerpted from the 1 : 50 000 *Basic Hydrological Map (Základní vodohospodářská mapa)*. The most frequent relational model (RM) identified by the analysis was the generally valid RM B, occurring as the subtypes RM B (*Řečice*), RM A + B (*Frýdecký potok*), RM A + A + B (*Slezský mlýnský náhon*), RM C₁ + B (*Bystřský potok*), RM C₁ + (A + B) (*Malý Lipový potok*), dominated by the designation of the named object (B). The second most frequent relational model was RM A, occurring as the subtypes RM A (*Baštice*), RM A + A (*Frýdlantská Ondřejnice*), RM C₁ + A (*Malý Kobylík*), denoting the location of the named object (A).

The results of this analysis were compared with a study on a similar topic, using the same methodological basis for its analysis — a Master's thesis by Jan Slepička focusing on the hydronymy of the Ostrava region (Slepička 2014; see also Slepička 2016). Slepička studied not only the names of watercourses (rivers, streams etc.), but also the names of water bodies (lakes, ponds); in his data the most frequent model was RM B, followed closely by RM C.

Another study used for purposes of comparison was a monograph by Jana Pleskalová, which presented an analysis of Moravian and Silesian anoikonyms in general (including hydronyms); the analysis found RM A to be the most frequent model (Pleskalová 1992: 120).

Summarizing the results of the analysis, it can be stated that a major influence on the frequency of the individual relational models is the type of named object. One model will be more frequent among oronyms, another among urbanonyms, and another among agronyms. In order to gain a reliable insight into the most frequent motivating factors, it is necessary to divide groups of toponyms (and other proper names) into smaller subgroups according to the type and nature of the named objects.

Keywords: onomastics, toponomastics, hydronymy, hydronyms, relational model analysis